

IZDANJE "MATICE HRVATSKE".
ZAGREB 1902.
TISAK K. ALBRECHTA (OS. WITTSBERG).

S jednim florisom i zemljovidom te s četiri rodoslovne table.

„Koliko mi nahodimo u knjigah, jer od
potopa svijeta nije se toliko ostalo sneti i
crkvel, koliko sada“.
Dubrovčani vojvodi Sandažu Hranicu
8. augusta 1406.

(1350.—1416.)

I NJEGOVO DOBA.
HRVOJE VUKČIĆ HRVATINIĆ
VOJVODA

FERDO ŠIŠIĆ.

70/00

pćenito je poznato, da je osobito zanimljivo i poučno ono doba u našoj prošlosti, koje ide od smrti kralja Ljudevita I. Anžuvinca (1382) do dospjeka vojvode Hrvoja Vukčića (1416). Sva sila upravo dramatskih prizora, kao što je pogibija Karla II. Dračkoga, napsenije obiju kraljica Jelisavete i Marije, velicina Stjepana I. Tvrtka, kralja bosanskoga, kosovska i nikopoljska katastrofa, pojava Ladislava Napuljskoga, uloga vojvode Hrvoja Vukčića, diplomatska predenost mletacka i dubrovačka, čini, da je to doba i danas još od posebnoga interesa po Hrvate, jer se moderne političke prilike daju u neku ruku usporediti s tadašnjim. Kao onda što je bilo, tako se i danas opazaju jasno tri političke struje, koje se ukršstavaju na zemljištu između Drave i Sare planine, Jadranskoga mora i Tirmoka: ona, koja teži za jedinstvom naroda hrvatskoga i srpskoga; druga, koja želi, da na našu štetu na Primorju šćari, naimne talijanska (nekoć mletacka i napuljska), te napokon ona, koja je rad da premoć svoju preko Hrvat-skih zemalja prenese daleko na Balkanski poluotok, to jest ugarska.

Predgovor.

1908. naš učeni Franjo Rački u svojoj raspravi »Pokret na slavenskom jugu krajem XIV. i početkom XV. vijeka«, u Radu jugoslavenske akademije, knjiga 2, 3, 4. Od onda do danas prošlo je dakako već preko trideset i pet godina, a to znači, da je za to vrijeme na svjetlost izišlo mnoštvo novih vrela iz raznih arhiva, kojima se taj rad ne samo znatno popunja, nego i ispravlja. Uza sve to onaj duh, kojim je prožeta Račkijeva rasprava, ostaje i danas u cijeni svojoj, dapače, oni novo otkriveni spomenici samo ga podupiru i potvrđuju. Iza Račkoga radio je oko toga doba duhoviti Vjekoslav Klaić u svojoj drugoj knjizi »Povjesti Hrvata«; on se dosta poslužio brojnim novim izvorima, no kako piše cjelokupnu historiju naroda hrvatskoga, to mu nije nužno bilo zalaziti u veće detalje, pa tako on i nije došao u priliku, da upotrebi ukupni izvorni materijal. Ja sam u ovoj radnji, u kojoj se prikazuje po-mentu doba, upotrebio upravo sve, što ima, a mislim, da se neću prevariti, ako rekneim, da mi je od tiskanih izvora malo koji umakao; to vrijedi ne samo za one, što su kod nas izišli, nego i za one, što ugledaše svjetlost s one strane Drave. Stoga će u mnogome naći ne samo diletanta, nego i stručnjak nove gradje.

Radnju svoju gledao sam da što lakšim, ugodnijim i jasnijim slogom i jezikom napišem, tako, da čitatelja zanima, a ne umara. E da li sam u tom uspio, ne znam, pa prepuštam sud o tome mojim kritičarima.

Konačno zahvaljujem svome drugu i prijatelju dru. Milanu Senoi, što mi je tako lijepo izradio priloženu kartu Donjih Kraja.

U Zagrebu u januaru 1903.